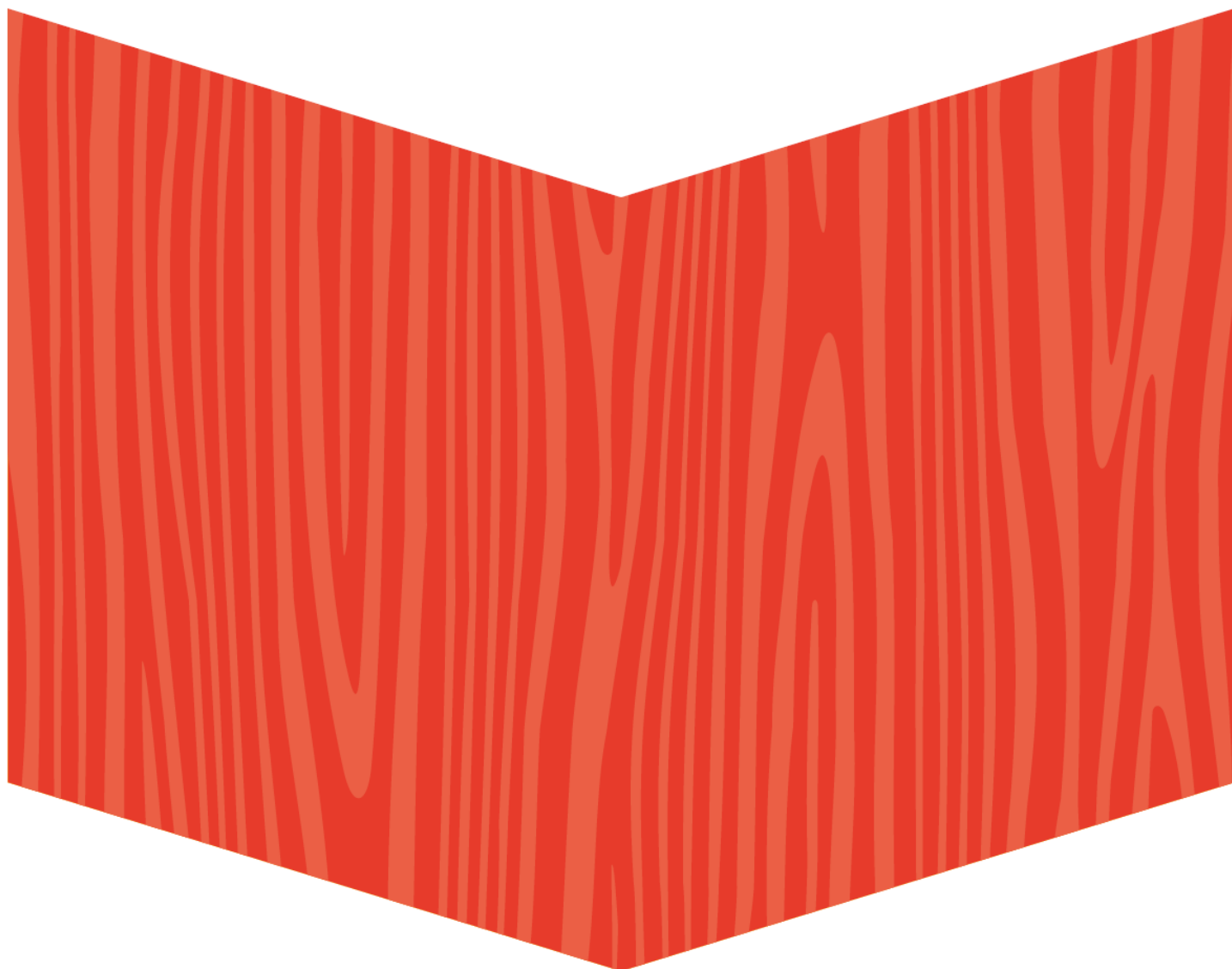

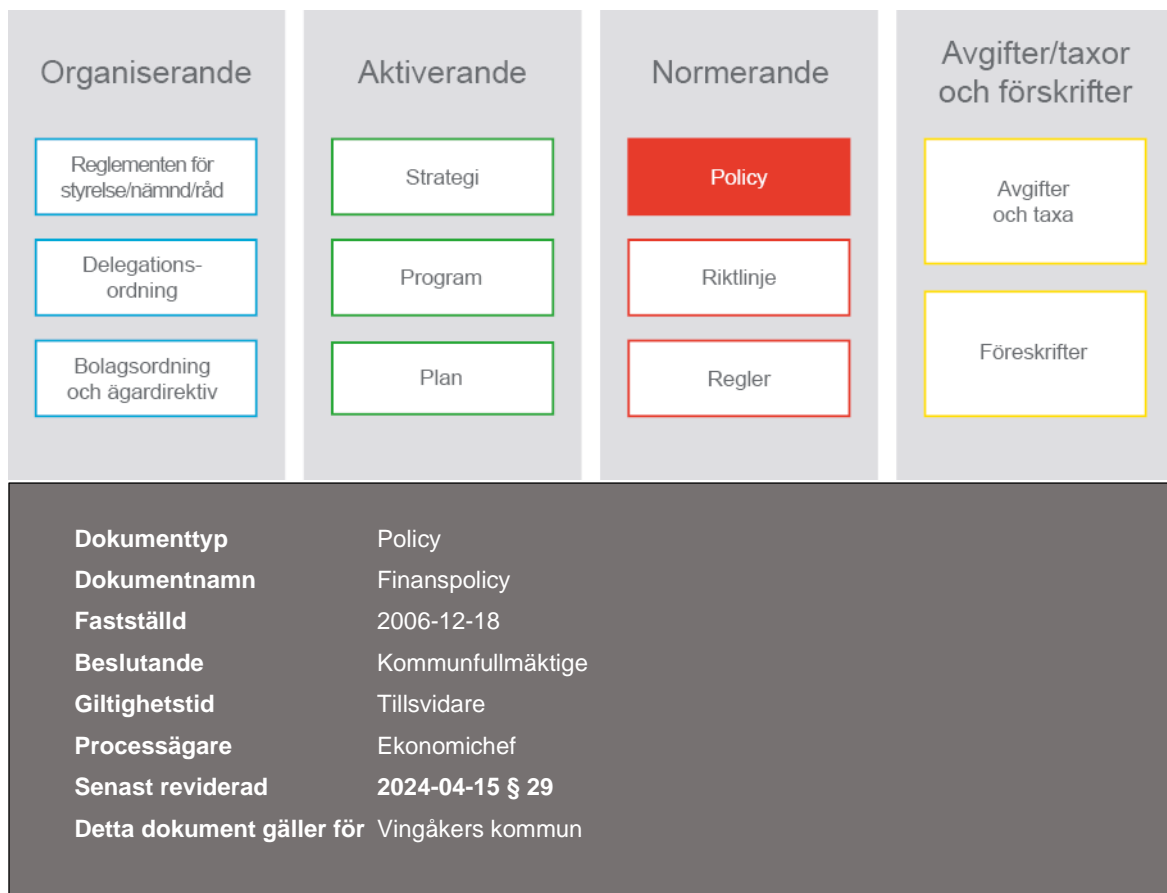

Finanspolicy

Kommunfullmäktige

Flik 7.2

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
2. Finanspolicyens syfte.....	4
3. Finansverksamhetens mål.....	4
4. Organisation och ansvarsfördelning	4
5. Borgen och borgensavgift	6
6. Likviditetsförvaltning.....	6
7. Skuldförvaltning.....	7
8. Pensionsmedel.....	8
9. Hållbarhet inom skuldförvaltning.....	8
10. Rapportering.....	9
11. Ordlista.....	10

1. Inledning

Enligt kommunallagen, 11 kapitlet, 2§ ska kommuner och regioner förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. I 3§ står det att kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för medelsförvaltningen.

I 4§ framgår att kommunfullmäktige utöver vad som följer av 3§ ska besluta om riktlinjer för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser. I riktlinjer ska det anges hur medlen ska förvaltas. Tillåten risk vid placering av medlen ska fastställas. Det ska också anges hur uppföljning och kontroll av förvaltningen ska ske.

2. Finanspolicyns syfte

Finanspolicyn beslutas av kommunfullmäktige. Den syftar till att övergripande ange målsättningar, begränsning av olika finansiella risker, organisation och ansvarsfördelning samt förutsättningar för finansverksamheten inom kommunkoncernen. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering. De kommunala bolagen inom kommunkoncernen ska anta egna finanspolicys enligt de ägardirektiv som fastställs på bolagsstämman för respektive bolag. Syftet med denna finanspolicy för kommunkoncernen är att:

- Fastställa finansverksamhetens mål
- Fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten ska organiseras
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten

3. Finansverksamhetens mål

De övergripande målen för finansverksamheten är:

- Att säkerställa att kommunen har tillräcklig likviditet (betalningsförmåga) att bedriva verksamheten på kort och lång sikt
- Att inom ramen för denna policy minimera de finansiella riskerna och samtidigt minimera kommunens räntekostnader
- Att säkerställa att finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll.

4. Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige respektive kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

4.1.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige ska årligen, senast i november, i samband med beslut om kommunplan med budget fatta beslut om:

- Beloppsramar för kommunens koncernkontokredit
- Beloppsramar för kommunens nyupplåning (om det är aktuellt) kommande budgetår.
- Beloppsramar för kommunens omsättning av lån (om det är aktuellt) under kommande budgetår.
- Beloppsramar för borgen och borgensavgift till de kommunala bolagen under kommande budgetår.

4.1.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen skall:

- Vid behov, minst en gång per mandatperiod, lämna förslag till kommunfullmäktige om revideringar av kommunens finanspolicy.
- Utarbeta rutiner för den operativa finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll och att reglerna i kommunens finanspolicy efterlevs.

4.1.3 Ekonomienhetens ansvar

Kommunstyrelsens förvaltningsorganisation svarar genom ekonomienheten för kommunens finansfunktion vilket innebär följande:

- Placering av kommunens likviditet
- Verkställa eventuell upplåning
- Vid behov bistå de kommunala bolagen i finansiella frågor (t ex upphandling av lån)
- Administration och samordning av kommunkoncernens betalningsströmmar genom koncernkontosystemet (omfattar de kommunala bolagen AB Vingåkershem och Vingåkers Kommunfastigheter AB)
- Bevaka utvecklingen på de finansiella marknaderna.
- Övergripande ansvar för kommunens finansiella verksamhet.

4.1.4 Bolagsstyrelsernas ansvar

Respektive bolagsstyrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker. Vid framtagande av finanspolicy ska detta enligt ägardirektiven ske i dialog med kommunens ekonomichef.

5. Borgen och borgensavgift

Utlåning eller borgensåtagande till extern part utanför kommunkoncernen ska hanteras mycket restriktivt.

Beslut om utlåning och borgen fattas av kommunfullmäktige. Beslut om borgensavgift för de kommunala bolagen fattas av kommunfullmäktige.

Borgensåtagande till bolag inom koncernen ska baseras på analys. Kommunfullmäktige fastställer en årlig borgensram för respektive kommunalt bolag. Kommunens fastställande av borgensavgift ska motsvara marknadsmässiga villkor i syfte att möta lagkrav på konkurrensneutralitet. Undantaget är VA-verksamhet eftersom den inte är konkurrensutsatt. Borgensavgiften ska vara transparent och fastställs av kommunfullmäktige årligen för kommande år för varje kommunalt bolag.

Kommunen ska ha en restriktiv inställning till borgen för lån till låntagare som inte ingår i kommunkoncernen. Borgen till lån för externa låntagare som till exempel föreningar ska alltid föregås av kreditprövning och årlig amortering är ett krav.

6. Likviditetsförvaltning

Målsättningen med likviditetsförvaltningen är att kommunens likviditet alltid ska vara så stor att en god betalningsberedskap kan hållas.

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- Kassa och bank
- Ej utnyttjade kreditlöften
- Finansiella tillgångar som kan omsättas till likvida medel inom tre bankdagar

6.1.1 Betalningsberedskap

Kommunen ska ha tillgång till likvida medel för att kunna fullgöra sina betalningsåtaganden. Kommunen ska ha likvida medel i kassa och bank för att klara löpande utgifter under minst 30 bankdagar. Kommunen bör även, i den mån det är aktuellt, ha tillgängliga likvida medel som motsvarar en betalningsberedskap om minst 60 betalningsdagar.

Likviditetsöverskott som inte är tillfälligt – utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap – ska, i de fall kommunen upptagit lån, användas för att amortera kommunens låneskuld.

6.1.2 Koncernkonto

Kommunens och de kommunala företagens (AB Vingåkershem och Vingåkers kommunfastigheter AB) likvida medel och betalningsflöden ska samordnas i ett gemensamt koncernkontosystem. Kommunens nämnder/förvaltningar och de kommunägda bolagen ingår i koncernkontosystemet. I koncernkontot kan även Vingåker Vatten och Avfall AB samt Västra Sörmlands Räddningstjänst ingå.

Nämnderna/förvaltningarna får inte utan ekonomienhetens tillstånd öppna andra konton. Genom koncernkontot kvittas in- och utbetalningar mot varandra. Därigenom undviks kortfristig upplåning och koncernen erhåller en bättre förräntning på sina likvida medel. Undantag från ovanstående regler gäller vid hantering av externa medel, såsom medel från av kommunen förvaltade donationsfonder/stiftelser. Dessa medel ska ligga utanför koncernkontot. Kommunfullmäktige beslutar, i samband med beslut om kommunplan med budget, om koncernkontokreditens storlek. Denna nivå gäller fram till dess att kommunfullmäktige fattar nytt beslut.

6.1.3 Förvaltning av kortfristig likviditet

Kortfristig likviditet ska i första hand placeras på koncernkonto alternativt i tillåtna instrument så som räntebärande papper, värdepapper och/eller bankinlåning samt i godkända, kreditvärdiga motparter. Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar. Tillfälligt likviditetsöverskott får placeras med beaktande av låg risk kontra avkastning.

6.1.4 Likviditetsplanering

För att nå en effektiv likviditetsplanering ska en kommunövergripande koncernsamlad likviditetsplanering ske. Likviditetsplaneringen ska ligga till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort sikt (upp till 30 bankdagar) och lång sikt, samt vara underlag för beslut om placering av likvida medel och upplåning.

7 Skuldförvaltning

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om ramar för koncernkontokrediter och långfristig upplåning i form av ramar för kommunens nyupplåning och omsättning av lån som ska gälla för det kommande budgetåret.

Långfristig upplåning sker i första hand genom Kommuninvest AB, men får i undantagsfall om Kommuninvest AB inte kan tillhandahålla upplåningen, även göras i andra svenska banker.

Kommunen är sedan 2008 medlem i Kommuninvest Ekonomisk Förening.

7.1.1 Målsättning

Den övergripande målsättningen för kommunens skuldförvaltning är att:

- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finanspolicyns ramar och riktlinjer minimera kommunens räntekostnader.

7.1.2 Riskhantering

Lånefinansiering medför exponering mot finansiella risker. En viktig del av skuldförvaltningen är att på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt hantera dessa risker. Den övergripande risken som behöver hanteras i skuldförvaltningen är att en oförutsedd ökning av lånekostnaderna påverkar driftbudgeten och det ekonomiska resultatet för kommunen. Ökade lånekostnader kan i sin tur uppstå genom flera olika specifika risker.

Finansieringsrisk

En jämn förfallostruktur för kapitalbindning ska eftersträvas.

Ränterisk

En jämn förfallostruktur för räntebindning ska eftersträvas

Valutarisk

Upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten. Betalningsflöden i utländsk valuta ska kurssäkras utan att det ger upphov till alltför stora kostnader.

7.1.3 Derivat

Derivat får inte användas i spekulativt syfte. Kommunens användning av derivatinstrument ska vara begränsad. All användning av derivatinstrument förutsätter att det finns en god förståelse för instrumentets funktion, prissättning och tillhörande risker samt att det har skapats administrativa rutiner som kan hantera sådana affärer. Derivat får endast användas som säkringsinstrument. Alla derivat ska vara kopplade till en underliggande upplåning. Transaktioner får endast ske med, i förväg, godkända motparter.

7.1.4 Finansiell leasing

Beslut om att ingå avtal om finansiell leasing ska fattas av kommunfullmäktige. Finansiell leasing jämförs med lånefinansiering. Den riskexponering som sådana leasingavtal medför bör beaktas inom ramen för skuldförvaltningen.

8 Pensionsmedel

I den mån Vingåkers kommun beslutar att placera pengar för kommande pensionsåtagande, så kallad pensionsmedelsplacering, ska regler och riktlinjer i denna finanspolicy vara styrande.

9 Hållbarhet inom skuldförvaltning

Kommunen och kommunkoncernen ska i den mån det är möjligt för projekten i investeringsportföljen, välja att eftersträva hållbar finansiering (så kallade gröna lån och sociala lån).

10 Rapportering

Kommunstyrelsen ska minst två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut, lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunkoncernens finansverksamhet. Rapporten ska innehålla följande uppgifter:

- Aktuell likviditetssituation
- Kommunens borgensåtaganden fördelade på respektive motpart
- Eventuella avsteg från finanspolicyn

Rapporten ska i det fall kommunen har upptagit egna lån, även innehålla följande uppgifter:

- Skuldportföljens volym och motparter
- Skuldportföljens kapitalbindning
- Skuldportföljens räntebindning
- Skuldportföljens eventuella instrument
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats för innevarande år
- Prognostiserade räntekostnader i förhållande till budget för innevarande år och kommande kalenderår.

11 Ordlista

Skuldportfölj	All upplåning, inklusive finansiell leasing och eventuella finansiella derivat som är kopplade till upplåningen.
Räntebindning	Tidsperiod under vilken räntan på upplåningen är fast. Den genomsnittliga räntebindningen är ett mått på skuldportföljens känslighet för ränterisk. Ett lägre tal indikerar att räntan i skuldportföljen, i genomsnitt, justeras mer frekvent och därför har en högre risk.
Kapitalbindning	Återstående löptid på upplåningen. Den genomsnittliga kapitalbindningen är ett mått på skuldportföljens känslighet för finansieringsrisk. Ett lägre tal indikerar att skuldportföljen, i genomsnitt, omsätts mer frekvent och därför har en högre risk.
Likviditetsrisk	Risken för att inte ha tillräcklig betalningsberedskap för att kunna möta planerade och/eller oförutsedda utgifter. Med god betalningsberedskap avses att alltid ha tillgängliga likvida medel motsvarande ca en månads löpande utgifter för innevarande budgetår.
Finansieringsrisk	Risken för att vid varje givet tillfälle inte få tillgång till nödvändig finansiering för befintliga eller nya lån eller att refinansiering endast kan ske med kraftigt ökade kostnader som följd. Finansieringsrisken ökar om en större del av skuldportföljen förfaller vid ett eller några enstaka tillfällen.
Ränterisk	Risken för att förändringar i räntenivån påverkar negativt genom ökade räntekostnader. Ränterisken uppstår då räntan på olika löptider, avkastningskurvan, rör sig från en given nivå. Exponering för ränterisk uppstår om man har räntebärande skulder i portföljen.
Valutakursrisk	Risken för ökade lånekostnader till följd av valutakurs-förändringar. De flesta kommuner och regioner finansierar sig uteslutande i svenska kronor. Detta gör att skuldportföljen inte är exponerad mot valutarisk. Ett fåtal finansierar sig dock även i andra valutor än svenska kronor. I dessa fall uppstår valutarisker.
Motpartsrisk	Risken att en motpart inte kan fullfölja sina åtaganden på utsatt tid eller med hela det belopp som fordran avser. Motpartsrisk inom ramen för skuldförvaltningen uppstår då kommunen eller regionen ingår derivatkontrakt. Under finanskrisen 2007–2008 drabbades många aktörer av förluster relaterade till motpartsexponeringar. Efter krisen har därför regleringar på detta område förstärkts och banker och kreditinstitut måste i större utsträckning än tidigare utbyta säkerheter för att reglera motpartsrisiker. För kommuner och regioner finns inga sådana krav, och det är därför viktigt att vara medveten om att användningen av derivat medför motpartsrisk.
Operativ risk	Risk för förlust/skada som uppstår till följd av att till exempel interna processer eller rutiner inte är ändamålsenliga eller är felaktiga, mänskliga fel, felaktiga system eller brister i legal hantering. Operativa risker ska

minskas genom en väl anpassad intern organisation och god intern kontroll.